

Vergaderjaar 2023–2024

36 435 VII

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2023
(wijziging samenhangende met Miljoenennota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaat die onderdeel is van de Rijksbegroting, wordt op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2023 wijzigingen aan te brengen in:

De departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.M. de Jonge

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELN

1. Leeswijzer

Voor u ligt de suppletoire begroting Prinsjesdag van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De suppletoire begroting Prinsjesdag geeft een beeld van de uitvoering van de begroting voor het jaar 2023. De stand wordt opgebouwd vanaf de stand van de vastgestelde begroting 2023.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrens (staffel) op basis van de Rijksbegrotingsvoorschriften 2023

	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Openbaar bestuur en democratie	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Nationale Veiligheid	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
3. Woningmarkt	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 5 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 20 mln. Ontvangsten: 10 mln.
4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwqualiteit	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 20 mln. Ontvangsten: 2 mln.
5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 4 mln.
11. Centraal apparaat	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 4 mln.
12. Algemeen	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
13. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
14. Slavernijverleden: fonds en herdenkingscomité	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

2. Beleidsartikelen

Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie

Budgettaire gevolgen van beleid

**Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 openbaar bestuur en democratie
supplettoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)**

	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amende- menten) (1)	Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)	
Art.	Verplichtingen	413.807	42.565	456.372
	Uitgaven	281.256	40.965	322.221
1.1	Bestuur en regio	197.886	3.268	201.154
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>16.148</i>	<i>50</i>	<i>16.198</i>
	POK – Multiproblematiek	1.036	0	1.036
	POK – Antidiscriminatie	159	0	159
	Oorlogsgravenstichting	3.969	0	3.969
	Bestuur en regio	5.320	- 1.774	3.546
	POK – Basisinfrastructuur	5.664	0	5.664
	Werk aan Uitvoering	0	1.819	1.819
	Diverse subsidies	0	5	5
	<i>Opdrachten</i>	<i>7.469</i>	<i>- 147</i>	<i>7.322</i>
	POK – Multiproblematiek	1.028	0	1.028
	Bestuur en regio	2.586	104	2.690
	POK – Antidiscriminatie	1.320	- 950	370
	Regiodeals	2.535	- 256	2.279
	Diverse opdrachten	0	155	155
	Antidiscriminatie	0	800	800
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>377</i>	<i>200</i>	<i>577</i>
	Diverse bijdragen	274	0	274
	Regiodeals	103	200	303
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>172.892</i>	<i>3.140</i>	<i>176.032</i>
	Groeiopgave Almere	9.774	0	9.774
	Evides	1.310	- 60	1.250
	Regiodeals	161.808	3.200	165.008
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>38</i>	<i>25</i>	<i>63</i>
	Bijdragen internationaal	38	25	63
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>962</i>	<i>0</i>	<i>962</i>
	RWS	962	0	962
1.2	Democratie	83.370	37.697	121.067
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>48.532</i>	<i>- 1.500</i>	<i>47.032</i>
	Politieke partijen	31.313	- 882	30.431
	Comité 4/5 mei	130	0	130
	ProDemos	9.597	- 618	8.979
	Verbinding inwoner en overheid	1.837	0	1.837
	Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers	3.397	0	3.397
	Weerbaar bestuur	2.258	0	2.258
	<i>Opdrachten</i>	<i>12.916</i>	<i>- 5.423</i>	<i>7.493</i>
	Verbinding inwoner en overheid	5.674	- 1.857	3.817
	Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers	543	0	543
	Weerbaar bestuur	6.699	- 3.566	3.133
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>7.032</i>	<i>490</i>	<i>7.522</i>
	Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers	7.032	0	7.032
	Vergoeding rouwvervoer	0	490	490
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>3.730</i>	<i>- 130</i>	<i>3.600</i>
	Diverse bijdragen	3.730	- 130	3.600
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>10.000</i>	<i>42.760</i>	<i>52.760</i>
	Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid	10.000	42.760	52.760

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	102	0	102
Bijdrage internationaal	102	0	102
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	1.058	1.500	2.558
Dienst Publiek en Communicatie	1.058	1.500	2.558
Ontvangsten	14.765	140	14.905

Toelichting

1.1 Bestuur en regio

Subsidies

Bestuur en regio

Dit betreft voornamelijk een reallocatie naar de subsidie werk aan uitvoering.

Werk aan uitvoering

Dit betreft een reallocatie van de subsidie bestuur en regio.

Bijdrage aan medeoverheden

Regiodeals

Ten behoeve van de specifieke uitkering (SPUK) Continuering Dagprogrammering, Activering en Re-integratie Nationaal Programma Rotterdam Zuid 2023 is vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een aanvullende bijdrage ontvangen. De SPUK wordt uitgekeerd aan gemeente Rotterdam.

1.2 Democratie

Opdrachten

Verbinding inwoner en overheid

Voor de subsidie in het kader van de Herdenkingsjaar Slavernijverleden wordt, ten behoeve van Plataforma di Sklabitub Pa Herensia die Sklabitub (PSHS), een bijdrage naar begrotingshoofdstuk Koninkrijksrelaties geboekt.

Weerbaar bestuur

Binnen het programma Weerbaar bestuur wordt een structurele financiële tegemoetkoming van € 2,5 mln. aan gemeenten en provincies verstrekt. Decentrale bestuurders hebben tijdens de uitoefening van hun ambt immers steeds meer te maken met bedreiging, intimidatie en agressie, ook bij hun woning. Met deze bijdrage van het Rijk kunnen decentrale overheden de preventieve beveiligingsmaatregelen voor hun decentrale bestuurders voor een groot deel bekostigen. Deze uitkering loopt tot 2026.

De uitkering wordt evenredig verdeeld over alle gemeenten en provincies. Het aandeel toebehorend aan het gemeentefonds is daarom € 2,4 mln. en voor provinciefonds € 0,1 mln.

Bijdrage aan medeoverheden

Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid

De specifieke uitkering (SPUK) Kansrijke Wijk is een voorstel voor een interdepartementale SPUK die gericht is op de 20 focusgebieden binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). De looptijd van de SPUK is van 2023 tot en met 2025. In deze SPUK worden middelen en beleidsdoelen van de ministeries Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) samengevoegd om tot één breed ondersteunend pakket te komen. Gelet op de coördinerende rol is ervoor gekozen om de uitvoering van de SPUK bij het Ministerie van BZK te beleggen.

Artikel 2. Nationale veiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 nationale veiligheid suppletoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	451.152	- 6.035	445.117
Uitgaven	451.152	- 6.035	445.117
Apparaatsuitgaven	432.821	- 6.035	426.786
Programmauitgaven	18.331	0	18.331
2.0 Nationale veiligheid	18.331	0	18.331
<i>Geheim</i>	<i>18.331</i>	<i>0</i>	<i>18.331</i>
AIVD geheim	18.331	0	18.331
Ontvangsten	17.214	0	17.214

Toelichting

Apparaatsuitgaven

Dit betreft voornamelijk de kasschuif naar 2024: De kabinetsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling 2023 is hoger dan eerder geraamd. Daarnaast zijn de premielasten gedaald. Het incidentele verschil t.o.v. CEP 2022 blijft, voor zover nog niet in nieuwe arbeidsvoorwaardelijke afspraken opgenomen, beschikbaar voor arbeidsvoorwaarden door middel van een kasschuif naar 2024.

Artikel 3. Woningmarkt

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 woningmarkt suppletoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amende- menten) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	7.107.960	- 14.284	7.093.676
Uitgaven	6.857.504	- 102.337	6.755.167
3.1 Woningmarkt	4.942.541	30.299	4.972.840
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>56.535</i>	<i>- 24.124</i>	<i>32.411</i>
Betaalbare Koopwoningen Starters	40.000	- 40.000	0
Bevordering eigen woningbezit	8.600	0	8.600
Stimuleringsmiddelen wooncoöpo- raties	0	176	176
Ouderenhuisvesting	0	14.016	14.016
Woningmarkt	7.935	1.684	9.619
<i>Opdrachten</i>	<i>4.598</i>	<i>52.035</i>	<i>56.633</i>
NHG risicovoorziening	0	49.905	49.905
Woningmarkt	4.598	2.130	6.728
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>4.860.162</i>	<i>- 1.007</i>	<i>4.859.155</i>
Huurtoeslag	4.860.162	- 1.007	4.859.155
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>3.211</i>	<i>0</i>	<i>3.211</i>
Woningmarkt	3.211	0	3.211
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>3.500</i>	<i>0</i>	<i>3.500</i>
Grote gezinnen	3.500	0	3.500
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>12.977</i>	<i>3.000</i>	<i>15.977</i>
Dienst van de Huurcommissie	12.815	3.000	15.815
RVO (Uitvoeringskosten BEW)	162	0	162
<i>Bijdrage aan (andere) begrotings- hoofdstukken</i>	<i>1.558</i>	<i>395</i>	<i>1.953</i>
Financiën (IXB)	500	300	800
Infrastructuur en Waterstaat (XII)	1.058	95	1.153
3.3 Woningbouw	1.914.963	- 132.636	1.782.327
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>356</i>	<i>650</i>	<i>1.006</i>
Woningbouw	356	650	1.006
<i>Garanties</i>	<i>30.000</i>	<i>- 30.000</i>	<i>0</i>
Herplaatsingsgarantie	30.000	- 30.000	0
<i>Opdrachten</i>	<i>17.595</i>	<i>- 1.171</i>	<i>16.424</i>
Woningbouwimpuls	106	0	106
Volkshuisvestingsfonds	1.059	0	1.059
Woningbouw	3.283	- 975	2.308
Tijdelijke uitvoeringsorganisatie	13.052	- 196	12.856
Grootschalige woningbouwgebie- den	95	0	95
<i>Storting/onttrekking begrotingsre- serve</i>	<i>0</i>	<i>136.700</i>	<i>136.700</i>
Herplaatsingsgarantie	0	136.700	136.700
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>85</i>	<i>66</i>	<i>151</i>
CBS	85	66	151
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>1.710.916</i>	<i>- 253.486</i>	<i>1.457.430</i>
Flexpools	10.000	0	10.000
Woningbouwimpuls	360.677	- 3.475	357.202
Volkshuisvestingsfonds	280.684	0	280.684
Ouderenhuisvesting	45.500	- 45.500	0
Kwetsbare groepen	35.585	0	35.585
Woondeals	10.000	0	10.000
Grootschalige woningbouwgebie- den	530.000	- 75.500	454.500
Versnelling huisvesting	90.670	- 79.211	11.459
Overlooplocaties	87.800	- 39.800	48.000
Coöperatieve woonvormen	10.000	- 10.000	0
Start-bouwimpuls	250.000	0	250.000

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletioire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties suppletioire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletioire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	156.011	14.605	170.616
RVO	2.351	1.305	3.656
RVB	153.660	13.300	166.960
Ontvangsten	505.600	59.355	564.955

Toelichting

3.1 Woningmarkt

Subsidies (regelingen)

Betaalbare koopwoningen starters

De Tweede Kamer heeft bij de begrotingsbehandeling over 2023 € 40 mln. vrijgemaakt voor een Koopstartfonds. Het juridisch advies geeft aan dat voor de uitvoeringskosten mogelijk een aanbesteding dient plaats te vinden. Daarnaast worden alle voorwaarden voor de regeling nog uitgewerkt. Dat betekent dat de middelen dit jaar niet meer worden besteed en de middelen worden doorgeschoven naar volgend jaar.

Stimuleringsmiddelen wooncoöperaties

Om coöperatieve woonvormen financieel te ondersteunen is via een amendement 10 mln. vrijgemaakt (Kamerstukken II 2022/23, 36200 VII, nr 50). Deze middelen zijn overgeboekt vanuit woningbouw. Er is een aanpak in ontwikkeling en wordt gekeken hoe de regeling kan worden uitgevoerd en uitgewerkt. Dat betekent dat de middelen niet meer worden besteed in 2023 en grotendeels worden doorgeschoven naar 2024.

Ouderenhuisvesting

BZK voert via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de stimuleringsregeling Ontmoetingsruimten in Ouderenhuisvesting uit. Aanvragers hebben drie jaar de tijd om een voorschot aan te vragen en zeven jaar om de eindafrekening in te dienen en de restbetaling te ontvangen. Op basis van de kasprognose opgesteld door het RVO, wordt het kasbudget via een kasschuif naar de jaren 2024 tot en met 2027, aangepast aan de verwachte kasbetalingen. Daarnaast wordt deze regeling overgeboekt van woningbouw, onderdeel bijdrage medeoverheden om de uitgaven op het juiste instrument te kunnen verantwoorden.

Opdrachten

NHG risicovoorziening

Voor de achtervangfunctie van het Rijk bij de Nationale Hypotheekgarantie (NHG) draagt het Waarborgfonds Eigenwoning (WEW) een achtervangvergoeding af aan het Rijk. In 2022 bedroeg deze afdracht 0,3% van iedere nieuwe afgegeven hypotheekgarantie. Deze afdracht wordt doorberekend aan de consument. In 2023 heeft het Rijk de afdrachten over het boekjaar 2022, ter grootte van afgerond € 49,9 mln., ontvangen. Dit bedrag is in de

daartoe bestemde risicovoorziening gestort. Ultimo eind 2022 bedroeg de risicovoorziening cumulatief € 376,3 mln.

Inkomensoverdrachten

Huurtoeslag

Om de koopkracht te verbeteren wordt de eigen bijdrage in de Huurtoeslag vanaf 2024 structureel verlaagd met € 34,67 per maand. De betaling voor januari 2024 vindt in december 2023 plaats. Het gaat daarbij om een bedrag van € 58,2 mln.

3.3 Woningbouw

Garanties

Herplaatsingsgarantie

De middelen voor de financiële herplaatsingsgarantie voor flexwoningen worden gerealloceerd naar het instrument storting begrotingsreserve. Hiermee worden deze middelen toegevoegd aan de risicovoorziening.

Storting/onttrekking begrotingsreserve

Herplaatsingsgarantie

Om de woningnood aan te pakken heeft het kabinet onder andere € 220 mln. beschikbaar gesteld voor de financiële herplaatsingsgarantie voor flexwoningen. In de periode 2023–2028 is € 136,7 mln. gereserveerd op de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en op de Aanvullende Post bij het Ministerie van Financiën. Deze middelen worden toegevoegd aan de voor de garantie opgerichte risicovoorziening.

Bijdrage medeoverheden

Woningbouwimpuls

Dit betreft een kasschuif van € 3,5 mln. van de middelen van 2023 naar 2024 voor de 6e tranche van de woningbouwimpuls om de middelen in het juiste kasritme te zetten. In 2024 is nu € 300 mln. beschikbaar.

Ouderenhuisvesting

BZK voert via Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de stimuleringsregeling Ontmoetingsruimten in Ouderenhuisvesting uit. Aanvragers hebben drie jaar de tijd om het voorschot aan te vragen en zeven jaar om de eindafrekening in te dienen en de restbetaling te ontvangen. Om deze regeling op het juiste instrument subsidies te kunnen verantwoorden, wordt dit bedrag gerealloceerd naar woningmarkt, onderdeel subsidies.

Grootschalige woningbouwgebieden

Dit betreft een kasschuif om de middelen voor grootschalige woningbouwlocatie in het juiste kasritme te zetten. Bij de Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving 2023 zijn met de 17 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties afspraken gemaakt over de verdeling van het gebiedsbudget. Deze zullen in 2023 nog tot uitkering komen door middel van een SPUK-regeling. Een deel hiervan (€ 25 mln.) is bestemd voor een pilot-project (stationsgebied Hoofddorp) en uitkering is voorzien deels in

2023 en in 2024 (beide jaren € 12,5 mln.). In 2024 wordt € 50 miljoen overgeboekt ten behoeve van de opgave in Arnhem (afspraak Bestuurlijke Overleggen Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) 2022). Het definitieve besluit of deze middelen uitgekeerd zullen worden is afhankelijk van besluitvorming bij het Bestuurlijke overleg MIRT van 2023. Tevens wordt een deel ingezet (€ 8 mln.) voor mogelijke risico's die zich voor doen in het gebiedsbudget. Als deze zich niet voordoen, zal de inzet van het budget later nader worden bepaald. Deze middelen worden voornamelijk doorgeschoven naar 2025.

Verder is er een bijdrage van € 5 mln. aan Central Innovation District (CID Binckhorst, conform de afspraak in het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) van november 2022. De bijdrage verloopt via het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Versnelling huisvesting

Dit betreft een kasschuif om de middelen voor de stimuleringsregeling flex en transformatiewoningen II in het juiste kasritme te zetten.

Overlooplocaties

Dit betreft een kasschuif voor de fysieke herplaatsingsgarantie voor flexwoningen. Na het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met gemeenten kan in 2023 worden overgegaan op uitkering door middel van een SPUK-regeling voor circa € 48 mln. Voor het overige deel van de middelen zal dit jaar nog tot intentieovereenkomsten worden gekomen en volgen de uitgaven in 2024.

Coöperatieve woonvormen

Met het amendement Boulakjar c.s. (Kamerstukken II, 2022/2023, 36200 VII, nr. 50) is 10 mln. euro beschikbaar gemaakt voor een ondersteuningsfonds voor wooncoöperaties. Met brief van 8 februari jl. (Kamerstukken II, 2022/2023, 29 453, nr. 556) is aangegeven hoe de inzet van deze middelen nader zal worden uitwerken. De middelen worden overgeboekt vanuit Woningbouw naar Wonen.

Bijdrage aan agentschappen

RVB

Dit betreft een overboeking van de middelen op de Aanvullende Post voor de ontwikkelingsfunctie van het Rijksvastgoedbedrijf (€ 9,8 mln.).

BZK heeft middelen ontvangen voor crisisopvang ter ondersteuning van de Veiligheidsregio's. In 2023 blijft hiervan een deel (circa € 23 mln.) over. Deze middelen worden gerealloceerd om voor hetzelfde beleidsdoel kunnen worden ingezet binnen BZK (€ 3,5 mln.).

Artikel 4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit suppletoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	1.044.050	237.190	1.281.240
Uitgaven	898.160	163.623	1.061.783
4.1 Energietransitie en duurzaamheid	876.302	167.321	1.043.623
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>292.104</i>	<i>85.101</i>	<i>377.205</i>
Subsidie verduurzaming en onderhoud huurwoningen	10.716	0	10.716
Energiebesparing Koopsector	25.618	- 10.000	15.618
Energiebesparing Huursector	0	369	369
Kennis- en innovatieprogramma emissiearme bouwproducten (stikstof)	5.691	0	5.691
Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed	116.830	10.000	126.830
Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	3.820	- 3.820	0
Energietransitie en duurzaamheid	30.675	- 1.448	29.227
Renovatieversneller	7.739	0	7.739
SAH	11.700	0	11.700
Warmtefonds	67.390	88.000	155.390
Nationaal Groiefonds	11.925	0	11.925
Biobased Bouwen	0	2.000	2.000
<i>Oprachten</i>	<i>5.350</i>	<i>- 600</i>	<i>4.750</i>
Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	2.000	- 500	1.500
Energietransitie en duurzaamheid	3.350	- 100	3.250
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>1.054</i>	<i>428</i>	<i>1.482</i>
Energietransitie en duurzaamheid	1.054	428	1.482
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>493.999</i>	<i>129.253</i>	<i>623.252</i>
Nationaal Isolatie Programma (Lokale aanpak woningsisolatie)	244.999	131.580	376.579
Ondersteuning aanpak energievermoede	200.000	- 13.827	186.173
Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	9.000	7.500	16.500
Nationaal Isolatie Programma (Soortenmanagement)	40.000	4.000	44.000
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>36.208</i>	<i>- 3.986</i>	<i>32.222</i>
ILT (Handhaving Energielabel)	527	0	527
RVO (Uitvoering Energieakkoord)	2.567	- 778	1.789
Dienst Publiek en Communicatie	1.000	- 887	113
RVO (Energietransitie en duurzaamheid)	26.799	- 2.321	24.478
RVB	3.540	0	3.540
Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed	1.775	0	1.775
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>47.587</i>	<i>- 42.875</i>	<i>4.712</i>
Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed	42.500	- 42.500	0
EGO (innovatie)	4.662	- 375	4.287
Handhaving energielabel C	425	0	425
4.2 Bouwregelgeving en bouwkwaliteit	21.858	- 3.698	18.160
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>16.705</i>	<i>- 1.514</i>	<i>15.191</i>
Bouwregelgeving en bouwkwaliteit	16.705	- 1.514	15.191
<i>Oprachten</i>	<i>1.788</i>	<i>- 379</i>	<i>1.409</i>

	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Bouwregelgeving en bouwkwaliteit	1.788	- 379	1.409
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	50	0	50
Overige bijdragen	50	0	50
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	1.510	0	1.510
RVB	1.510	0	1.510
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	1.805	- 1.805	0
Diverse bijdragen	1.805	- 1.805	0
Ontvangsten	91	595	686

Toelichting

4.1 Energietransitie en duurzaamheid

Subsidies (regelingen)

Energiebesparing koopsector

Dit jaar wordt middels een specifieke uitkering aan gemeenten middelen verstrekt ten behoeve van de lokale aanpak. Naar verwachting komen meer aanvragen binnen en kan ook dit jaar meer toegekend worden dan geraamd. Hiertoe is een reallocatie gedaan uit subsidie energie besparing eigen huis (SEEH) budget. In 2024 wordt het budget van lokale aanpak hiermee verlaagd en toegevoegd aan budget van SEEH.

Verduurzaming maatschappelijk vastgoed

De subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) wordt een maand eerder geopend, hierdoor is de verwachting dat meer aanvragen binnenkomen die dit jaar toegekend kunnen worden. Om het kasbudget in het juiste ritme te krijgen wordt budget van 2024 naar 2023 geschoven.

Warmtefonds

Dit betreft het ophogen van het Warmtefonds ten behoeve van 0% rente voor woningeigenaren met inkomens tot € 60.000 en 1,5% rentekorting voor VvE's (waarmee rente nu uitkomt op 2,5% - 3%). Hiermee wordt de remmende werking van de gestegen marktrente weggenomen en een prikkel gegeven aan meer woningeigenaren om te verduurzamen.

Bijdrage aan medeoverheden

Nationaal Isolatie Programma (lokale aanpak woningisolatie)

Het kabinet heeft € 200 mln. beschikbaar gesteld ter bestrijding van energie-armoede middels de opschaling van energiefixteams. Hiervan gaat € 185 mln. naar de Gemeenten met specifieke uitkeringen. De af te dragen BTW hiervan wordt nu overgeboekt naar BTW compensatiefonds (BCF) (- € 5,8 mln.).

Voor het Nationaal isolatieprogramma zijn middelen voor de bestaande regeling lokale aanpak door gemeenten beschikbaar gesteld inclusief de uitvoeringskosten (€ 8,1 mln.).

Dit jaar wordt middels een specifieke uitkering aan gemeenten middelen verstrekt ten behoeve van de lokale aanpak. Naar verwachting komen meer aanvragen binnen en kan ook dit jaar meer toegekend worden dan geraamd. Hiertoe is een reallocatie gedaan uit het subsidie energie besparing eigen huis (SEEH) budget (€ 10 mln.). Verder worden voor de overboeking aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor de Investerings Subsidie Duurzame Energie en Energiebesparing (ISDE) middelen van bijdrage medeoverheden naar het juiste instrument bijdrage andere begrotingen gerealloceerd. De bijdrage aan ISDE wordt aangevuld met middelen uit nationaal isolatieprogramma (- € 5,5 mln. in 2023)

Verder zijn er extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten specifiek voor kwetsbare huishoudens in energetisch slechte woningen, zodat bij deze huishoudens de woningen een hogere mate van verduurzaming kunnen bereiken. Deze middelen kunnen bovenop de middelen voor de lokale aanpak worden ingezet. De middelen zijn bedoeld voor isolatie- en energiebesparende ventilatiemaatregelen en eventueel interne voorzieningen ten behoeve van aansluiting op warmtenetten indien aan de orde in het kader van de wijkaanpak (€ 119,0 mln in 2023).

Ondersteuning aanpak energiearmoede

Het betreft een reallocatie naar Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie voor Energiefixers (- € 7,5 mln.).

Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie

Het betreft een reallocatie van ondersteuning aanpak energiearmoede voor de inzet van Energiefixers (€ 7,5 mln.).

Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken

Verduurzaming maatschappelijk vastgoed

Dit betreft een overboeking aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) voor de Investerings Subsidie Duurzame Energie en Energiebesparing (ISDE) voor 2023 t/m 2025 uit de woonisolatiemiddelen in (- € 48,0 mln. in 2023).

Voor de overboeking aan EZK voor de ISDE worden middelen van bijdrage medeoverheden naar het juiste instrument bijdrage andere begrotingen gerealloceerd. De bijdrage aan ISDE wordt aangevuld met middelen uit nationaal isolatieprogramma (€ 5,5 mln. in 2023).

Artikel 5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 ruimtelijke ordening en omgevingswet suppletoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amende- menten) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	143.672	- 11.069	132.603
Uitgaven	143.672	- 11.069	132.603
5.1 Ruimtelijke ordening	67.045	47	67.092
<i>Subsidies (regelingen)</i>	1.569	457	2.026
Programma Ruimtelijk Ontwerp	170	425	595
Basisregistraties	581	0	581
Ruimtelijk instrumentarium (diversen)	800	0	800
Basisregistraties Ondergrond	18	32	50
<i>Oprachten</i>	18.089	- 3.762	14.327
Programma Ruimtelijk Ontwerp	4.359	- 425	3.934
Basisregistraties Ondergrond	2.319	- 72	2.247
Gebiedsontwikkeling	908	898	1.806
Geo-informatie	716	- 331	385
Ruimtelijk instrumentarium (diversen)	9.787	- 3.832	5.955
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	36.266	392	36.658
Kadaster (Basisregistraties)	31.943	- 472	31.471
Geo-informatie	182	- 140	42
Basisregistraties Ondergrond	633	- 26	607
Geonovum	1.691	45	1.736
ICTU	1.817	528	2.345
Nationaal Groeifonds	0	457	457
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	750	1.852	2.602
Diversen projecten ruimtelijke kwaliteit	250	0	250
Gebiedsontwikkeling	500	1.852	2.352
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	10.091	1.108	11.199
RVB	3.527	- 50	3.477
RWS (Leefomgeving)	6.391	1.158	7.549
Basisregistraties Ondergrond	47	0	47
RIVM	126	0	126
<i>Bijdrage aan (andere) begrotings- hoofdstukken</i>	280	0	280
Economische Zaken en Klimaat (XIII)	280	0	280
5.2 Omgevingswet	76.627	- 11.116	65.511
<i>Subsidies (regelingen)</i>	6.207	- 4.300	1.907
Eenvoudig Beter	6.207	- 4.300	1.907
<i>Oprachten</i>	3.687	- 200	3.487
Aan de Slag	3.387	- 200	3.187
Serviceteam Rijk	300	0	300
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	45.816	- 15.134	30.682
Kadaster	42.993	- 15.209	27.784
Geonovum	2.345	0	2.345
ICTU	468	75	543
Serviceteam Rijk	10	0	10
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	20.917	8.518	29.435
RWS (Eenvoudig beter)	0	3.658	3.658
Serviceteam Rijk	5.779	- 3.236	2.543
Aan de Slag	15.138	8.096	23.234
Ontvangsten	4.458	7.494	11.952

Toelichting

5.1. Ruimtelijke Ordening

Opdrachten

Ruimtelijk instrumentarium (diversen)

Dit betreft met name een reallocatie naar andere instrumenten en regelingen om de uitgaven ten aanzien van NOVEX juist te verantwoorden.

Bijdrage aan medeoverheden

Gebiedsontwikkeling

Dit betreft een reallocatie vanaf *Opdrachten* naar deze regeling om de uitgaven ten aanzien van NOVEX juist te verantwoorden.

Bijdrage aan agentschappen

RWS (Leefomgeving)

Dit betreffen hogere uitgaven in 2023 ten aanzien van het Omgevingsloket Online (OLO2) als gevolg van het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

5.2. Omgevingswet

Subsidies (regelingen)

Eenvoudig Beter

Deze middelen die dienen als implementatie-ondersteuning schuiven door naar 2024 aangezien de bestuurlijke gesprekken hierover nog lopen en er in 2023 niet tot uitvoering zal worden overgegaan.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Kadaster

Dit betreft met name een kasschuif van de LPO-middelen naar 2024 die vooruitloopt op de uitkomst van de bestuurlijke gesprekken over de meerjarige beheerbegroting. Ook betreft dit een kasschuif van middelen ten aanzien van de afbouw van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), zodat deze in het juiste ritme staan.

Bijdrage aan agentschappen

Aan De Slag

Dit betreffen met name de uitgaven voor het beheer van het DSO over 2023.

Ontvangsten

Dit betreffen onder meer bijdragen van andere departementen en het Interprovinciaal Overleg (IPO) voor het beheer van het DSO. Ook betreft dit ontvangsten als gevolg van de afrekening van Rijkswaterstaat over

2022 ten aanzien van OLO2. Daarnaast betreft dit de afrekening over 2022 van KOOP voor het Serviceteam Rijk.

Artikel 6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 overheidsdienstverlening en informatiesamenleving suppletoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amende- menten) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	514.629	- 1.678	512.951
Uitgaven	514.629	- 1.678	512.951
6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving	85.939	1.131	87.070
<i>Subsidies (regelingen)</i>	4.233	5.528	9.761
Overheidsdienstverlening	4.233	5.528	9.761
<i>Oprachten</i>	40.681	- 7.202	33.479
Informatiebeleid	1	- 1	0
Overheidsdienstverlening	14.741	- 412	14.329
Informatiesamenleving	25.939	- 6.789	19.150
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	13.580	1.670	15.250
CBS	134	0	134
KvK	5.724	0	5.724
ICTU	5.720	1.170	6.890
Diverse bijdragen	2.002	500	2.502
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	634	403	1.037
Gemeenten	634	0	634
Provincies	0	403	403
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	89	0	89
Digitale dienstverlening	89	0	89
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	26.669	732	27.401
RVO	99	732	831
RODI	7.903	0	7.903
Logius	16.928	0	16.928
RDI	1.739	0	1.739
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	53	0	53
Buitenlandse Zaken (V)	53	0	53
6.5 Identiteitsstelsel	40.744	- 249	40.495
<i>Oprachten</i>	5.331	- 358	4.973
Identiteitsstelsel	5.331	- 358	4.973
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	2.697	712	3.409
ICTU	2.697	712	3.409
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	155	109	264
Gemeenten	155	109	264
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	32.561	- 712	31.849
RvIG	32.561	- 712	31.849
6.7 Hoogwaardige dienstverlening één overheid	63.788	- 30	63.758
<i>Subsidies (regelingen)</i>	6.750	0	6.750
Hoogwaardige dienstverlening één overheid	2.691	0	2.691
VNG	4.059	0	4.059
<i>Oprachten</i>	1.166	8.968	10.134
Hoogwaardige dienstverlening één overheid	1.166	8.968	10.134
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	28.433	- 24.447	3.986
ICTU	6.286	- 2.300	3.986
RDW	22.147	- 22.147	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	2.115	22.147	24.262

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletioire begrotingen, NvW en amende- menten) (1)	Mutaties suppletioire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletioire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Gemeenten	2.115	22.147	24.262
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>25.324</i>	<i>- 6.698</i>	<i>18.626</i>
Logius	2.536	0	2.536
RvIG	11.736	0	11.736
AZ-DPC	10.416	- 6.698	3.718
Diverse bijdragen	636	0	636
6.8 Generieke Digitale Infrastructuur	324.158	- 2.530	321.628
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>0</i>	<i>3.436</i>	<i>3.436</i>
Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid	0	3.436	3.436
<i>Opdrachten</i>	<i>65.837</i>	<i>- 20.532</i>	<i>45.305</i>
Doorontwikkeling en innovatie	65.837	- 20.532	45.305
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>0</i>	<i>7.893</i>	<i>7.893</i>
KvK	0	7.226	7.226
RDW	0	1	1
Diverse bijdragen	0	666	666
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>0</i>	<i>806</i>	<i>806</i>
Gemeenten	0	113	113
Provincies	0	210	210
Waterschappen	0	483	483
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>258.321</i>	<i>5.867</i>	<i>264.188</i>
KvK	6.713	- 6.713	0
Logius	235.340	4.653	239.993
RvIG	5.804	5.439	11.243
RVO	7.896	3.259	11.155
KOOP	1.823	- 1.823	0
RDI	745	0	745
Diverse bijdragen	0	688	688
AZ-DPC	0	364	364
Ontvangsten	10.927	0	10.927

Toelichting

6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving

Subsidies (regelingen)

Overheidsdienstverlening

Dit betreft voornamelijk de reallocatie van opdrachten om de middelen voor het project Herinzet digitale apparaten op het juiste instrument subsidies te verantwoorden.

Opdrachten

Informatiesamenleving

Dit betreft voornamelijk de reallocatie naar subsidies om de middelen voor het project Herinzet digitale apparaten op het juiste instrument subsidies te verantwoorden.

6.7 Hoogwaardige dienstverlening één overheid

Opdrachten

Hoogwaardige dienstverlening één overheid

Dit bestaat voornamelijk uit een reallocatie vanaf bijdrage agentschappen, onderdeel AZ-DPC. In plaats van DPC gaat een andere uitvoerende partij de werkzaamheden verrichten.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

RDW

Dit betreft de reallocatie van het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) naar bijdrage aan medeoverheden, onderdeel gemeenten. Het IDO wordt door de gemeenten uitgevoerd en dient daar verantwoord te worden.

Bijdrage aan medeoverheden

Gemeenten

Dit betreft de reallocatie van het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) van bijdrage aan ZBO's/RWT's onderdeel RDW. Het IDO wordt door de gemeenten uitgevoerd en dient hier verantwoord te worden.

Bijdrage aan agentschappen

AZ-DPC

Dit bestaat uit een reallocatie naar opdrachten. In plaats van DPC gaat een andere uitvoerende partij de werkzaamheden verrichten.

6.8 Generieke Digitale Infrastructuur

Opdrachten

Doorontwikkeling en innovatie

De middelen voor de Generieke Digitale infrastructuur (GDI) zijn in eerste instantie allemaal op het instrument opdrachten gezet. Nu is er een programmeringsplan en zijn de uitvoerende partijen bekend. Deze middelen zijn gerealiseerd binnen artikel 6.8 naar Logius, RVO, RvIG, KvK, subsidie doorontwikkeling en innovatie digitale overheid en naar artikel 11 inhuur externen.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

KvK

De Kamer van Koophandel is een ZBO en daarom wordt het budget dat bij de KvK onder agentschappen staat overgeheveld naar bijdrage ZBO's/RWT's. Hierdoor worden de middelen KvK op de juiste manier verantwoord. Verder zijn er middelen voor de Generieke Digitale infrastructuur (GDI) gerealiseerd vanaf opdrachten omdat de KvK een van de uitvoerende partijen van de GDI is.

Bijdrage aan agentschappen

KvK

De Kamer van Koophandel is een ZBO en daarom wordt het budget dat bij de KvK onder agentschappen staat overgeheveld naar bijdrage ZBO's/RWT's. Hierdoor worden de middelen KvK op de juiste manier verantwoord.

RvIG

De uitvoering van Electronic Identities and Trust Services (eIDAS) wordt niet door Logius maar door RvIG gedaan. Daarom worden de middelen gerealloceerd van Logius naar RvIG. Verder zijn er middelen voor de Generieke Digitale infrastructuur (GDI) gerealloceerd vanaf opdrachten omdat RvIG een van de uitvoerende partijen van de GDI is.

Artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid supplettoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	139.301	- 37.533	101.768
Uitgaven	139.301	- 39.002	100.299
7.1 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	133.163	- 39.002	94.161
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>7.719</i>	<i>25</i>	<i>7.744</i>
Diverse subsidies	1.247	55	1.302
Overlegstelsel	1.575	0	1.575
Bedrijfsvoeringsbeleid	226	- 21	205
POK – Leiderschap, diversiteit en inclusie	95	0	95
Ondersteuning koepels implementatie Woo	863	0	863
Kwaliteit management rijksdienst	29	- 9	20
Compensatie Waterschappen Woo (structureel)	3.356	0	3.356
POK – Bevorderen veilig werk- en meldklimaat	223	0	223
POK – Ondersteuning melders misstanden	105	0	105
<i>Opdrachten</i>	<i>85.021</i>	<i>- 53.405</i>	<i>31.616</i>
Bedrijfsvoeringsbeleid	8.736	- 437	8.299
Kwaliteit Management Rijksdienst	4.403	9	4.412
Werkgeversbeleid	1.815	- 100	1.715
Informatiehuishouding	30.143	- 27.668	2.475
Doorontwikkeling Rijksbrede ICT-voorziening	4.428	- 1.916	2.512
POK – Ambtelijk Vakmanschap	2.288	- 1.476	812
POK- Leiderschap, diversiteit en inclusie	231	- 50	181
POK – Bevorderen veilig werk- en meldklimaat	609	0	609
POK – Ondersteuning van melders van misstanden	613	0	613
Open Overheid	120	1.500	1.620
Adviescollege ICT	275	0	275

	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Personele inzet crisisopvang	31.360	- 23.267	8.093
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>6.031</i>	<i>3.522</i>	<i>9.553</i>
POK – Ambtelijk Vakmanschap	39	0	39
Bedrijfsvoeringsbeleid	1.487	- 32	1.455
Werkgeversbeleid	1.798	0	1.798
POK – Staat van de Uitvoering	2.197	0	2.197
POK- Leiderschap, diversiteit en inclusie	10	0	10
Diverse bijdragen	500	3.554	4.054
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>1.084</i>	<i>0</i>	<i>1.084</i>
Compensatie Waterschappen Woo (incidenteel)	1.084	0	1.084
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>53</i>	<i>0</i>	<i>53</i>
Werkgeversbeleid	53	0	53
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>33.036</i>	<i>10.864</i>	<i>43.900</i>
POK – Ambtelijk Vakmanschap	824	390	1.214
O&P Rijk (arbeidsmarkt communicatie)	10.184	0	10.184
I-Functie Rijk	450	0	450
Bedrijfsvoeringsbeleid	2.360	- 1.029	1.331
Werkgeversbeleid	4.342	0	4.342
Doorontwikkeling Rijksbrede ICT-voorziening	4.120	3.405	7.525
POK- Leiderschap, diversiteit en inclusie	236	0	236
Diverse bijdragen	1.750	6.411	8.161
KOOP	8.770	- 1.500	7.270
Logius	0	3.187	3.187
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>219</i>	<i>- 8</i>	<i>211</i>
Bedrijfsvoeringsbeleid	219	- 38	181
POK – Ambtelijk Vakmanschap	0	30	30
7.2 Pensioenen en uitkeringen	6.138	0	6.138
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>6.138</i>	<i>0</i>	<i>6.138</i>
Stichting Administratie Indonessische Pensioenen	6.138	0	6.138
Ontvangsten	64	59	123

Toelichting

7.1 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

Opdrachten

Informatiehuishouding

Naar aanleiding van de kabinetsreactie Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) zijn middelen beschikbaar gesteld voor het op orde brengen van de informatiehuishouding. De additionele budgetten voor 2024 en verder zijn vastgesteld.

Dit betreft meerdere overboekingen naar andere departementen, reallocaties naar de juiste instrumenten of artikelen en de financiering van het programma open overheid.

Personele inzet crisisopvang

BZK heeft middelen ontvangen voor crisisopvang ter ondersteuning van de Veiligheidsregio's. In 2023 blijft hiervan een deel (circa € 23 mln.) over. Deze middelen zijn gerealloceerd naar artikel 3.3 woningbouw. Het gaat hierbij om € 3,5 mln. voor opgelopen kosten bij de distributielocaties. De overige middelen worden doorgeschoven naar 2024. Hiervan is € 8 mln. gereserveerd voor een mogelijke VPB-afdracht voor de financiële herplaatsingsgarantie en 11,8 mln. voor aanvullende kosten door indexering van de RVB-flexwoningen.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Diverse bijdragen

Dit betreffen diverse reallocaties om te verantwoorden op de juiste instrumenten binnen artikel 7.

Bijdrage aan agentschappen

Doorontwikkeling Rijksbrede ICT-voorziening

Betreft een reallocatie van middelen om de bijdragen voor Rijksbrede ICT-voorzieningen van opdrachten naar bijdrage aan agentschappen om op het juiste instrument te verantwoorden.

Diverse bijdragen

Dit betreft een reallocatie van middelen om de bijdragen uit Informatie Huishouding aan het budget informatie huishouding binnen artikel 7 om op het juiste instrument Bijdrage aan agentschappen te kunnen verantwoorden.

Logius

Dit betreft een reallocatie van middelen om de bijdragen van Informatie-huishouding van opdrachten naar bijdrage aan agentschappen te boeken en zo op het juiste instrument te verantwoorden.

Artikel 9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

**Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9 uitvoering Rijksvastgoedbeleid
supplettoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)**

	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amende- menten) (1)	Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)	
Art.	Verplichtingen	163.651	67	163.718
	Uitgaven	163.651	67	163.718
9.1	Doelmatige Rijkshuisvesting	90.560	214	90.774
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>90.560</i>	<i>214</i>	<i>90.774</i>
	RVB (Bijdrage voor huisvesting			
	Koninklijk Huis)	18.061	- 726	17.335

	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
RVB (Bijdrage voor huisvesting Hoge Colleges van Staat)	54.774	- 3.250	51.524
RVB (Bijdrage voor huisvesting Ministerie van AZ)	7.666	2.904	10.570
RVB (Bijdrage voor monumenten)	3.240	726	3.966
RVB (Bijdrage voor rijkshuisvesting)	6.819	560	7.379
9.2 Beheer materiële activa	73.091	- 147	72.944
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>73.091</i>	<i>- 147</i>	<i>72.944</i>
RVB	13.548	781	14.329
RVB (Onderhoud en beheerkosten)	4.798	- 147	4.651
RVB (Zakelijke lasten)	54.745	- 781	53.964
Ontvangsten	144.531	0	144.531

Toelichting

9.1 Doelmatige Rijkshuisvesting

Bijdrage aan agentschappen

RVB (Bijdrage voor huisvesting Hoge Colleges van Staat)

Dit betreft een reallocatie naar het juiste onderdeel, huisvesting Ministerie van AZ.

RVB (Bijdrage voor huisvesting Ministerie van AZ)

Dit betreft voornamelijk de reallocatie van huisvesting Hoge Colleges van Staat.

Artikel 14. Slavernijverleden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 14 slavernijverleden supplettoire begroting prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties supplettoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand supplettoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	3.000	0	3.000
	Uitgaven	3.000	0	3.000
14.0	Subsidies (regelingen)	0	0	0
	Maatschappelijke initiatieven	0	0	0
	Bewustwording, betrokkenheid en doorwerking	0	0	0
	Herdenkingscomité	0	0	0
	Opdrachten	0	0	0
	Bewustwording, betrokkenheid en doorwerking	0	0	0

Art.	Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
	Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	3.000	0	3.000
	Diverse bijdragen	3.000	0	3.000
	Ontvangsten	0	0	0

3. Niet-Beleidsartikelen

Artikel 11. Centraal apparaat

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 11 centraal apparaat suppletoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	738.580	24.432	763.012
	Uitgaven	739.254	24.432	763.686
11.1	Apparaat (excl. AIVD)	739.254	24.432	763.686
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>399.987</i>	<i>20.304</i>	<i>420.291</i>
	Eigen personeel	330.490	- 2.836	327.654
	Inhuur externen	64.767	22.898	87.665
	Overige personele uitgaven	4.730	242	4.972
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>339.229</i>	<i>3.237</i>	<i>342.466</i>
	Bijdrage SSO's	302.086	8.842	310.928
	ICT	7.208	3.778	10.986
	Overige materiële uitgaven	29.935	- 9.383	20.552
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>38</i>	<i>891</i>	<i>929</i>
	Diverse bijdragen	38	891	929
	Ontvangsten	141.486	10.247	151.733

Toelichting

Personele uitgaven

Inhuur externen

Er zijn hier diverse reallocaties van artikel 7, om zo op het juiste instrument te kunnen verantwoorden. Verder zijn er reallocaties binnen artikel 11 om zo op het juiste instrument te kunnen verantwoorden.

Materiële uitgaven

Bijdrage SSO's

Dit betreft met name de bijdrage van diverse departementen voor de stijging van het aantal Individueel Arbeidsrelaties (IAR's). Het aantal waarvoor in 2023 gebruik wordt gemaakt van de dienstverlening van O&P-Rijk overstijgt het aantal waarvoor destijds budget is overgeheveld naar de Centraal Opdrachtgever (BZK).

Verder zijn er reallocaties binnen artikel 11 om zo op het juiste instrument te kunnen verantwoorden.

Overige materiële uitgaven

Er zijn reallocaties binnen artikel 11 om zo op het juiste instrument te kunnen verantwoorden.

Ontvangsten

Met de ontvlechting van het voormalig agentschap Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk (UBR) is het onderdeel Rijksinkoop samenwerking (RIS) ondergebracht als een kasdienst onder begrotingsartikel 11. Dit betreft een desaldering om de stand van de uitgaven- en ontvangstenbudgetten voor het tariefgefinancierde deel van het onderdeel RIS op het juiste niveau te brengen.

Verder wordt de stand van de uitgaven- en ontvangstenbudgetten voor het tariefgefinancierde deel van het nieuwe organisatieonderdeel Organisatie voor Bedrijfsvoering en Financiën (OBF) op het juiste niveau gebracht.

Met de ontvlechting van het voormalig agentschap UBR is het nieuwe organisatieonderdeel Organisatie voor Bedrijfsvoering en Financiën (OBF) ondergebracht als een kasdienst onder begrotingsartikel 11. Uit de ontvlechting ontvangt OBF het bij het agentschap UBR opgebouwde saldo van de reorganisatievoorziening voor enkele oud medewerkers. Het overgehevelde budget is bedoeld ter dekking van de benodigde middelen voor de looptijd van deze afvloeiingsregeling.

En er is een meerjarige bijdrage van BZK, van de SSO's en agentschappen van BZK, voor de mutaties van de dienstverlening FMHaaglanden in het kader van centrale bekostiging 2022.

Artikel 12. Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 12 Algemeen suppletoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	46.000	90	46.090
Uitgaven	116.250	90	116.340

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amende- menten) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
12.0 Algemeen	116.250	90	116.340
<i>Subsidies (regelingen)</i>	885	227	1.112
Diverse subsidies	826	227	1.053
Koninklijk Paleis Amsterdam	59	0	59
<i>Opdrachten</i>	605	0	605
(Inter)nationale samenwerking	225	0	225
Diverse opdrachten	380	0	380
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	58	0	58
Diverse bijdragen	11	0	11
POK – BZK transparant	47	0	47
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	70.000	67	70.067
Kwijtschelden publieke schulden	70.000	0	70.000
Verzameluitkeringen	0	67	67
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	12.812	- 204	12.608
Eigenaarsbijdrage	11.550	0	11.550
POK – BZK transparant	1.257	- 204	1.053
Diverse bijdragen	5	0	5
<i>Bijdrage aan (andere) begrotings- hoofdstukken</i>	31.890	0	31.890
Financiën (IXB)	31.890	0	31.890
Ontvangsten	17.968	0	17.968

Artikel 13. Nog onverdeeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 13 nog onverdeeld suppletoire begroting Prinsjesdag 2023 (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amende- menten) (1)	Mutaties suppletoire begroting Prinsjesdag (2)	Stand suppletoire begroting Prinsjesdag (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	14.931	- 14.931	0
Uitgaven	14.931	- 14.931	0
13.0 Nog onverdeeld	14.931	- 14.931	0
<i>Nog te verdelen</i>	14.931	- 14.931	0
Prijsbijstelling	14.931	- 14.931	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

13 Nog onverdeeld

Nog te verdelen

Prijsbijstelling

Dit betreft de reallocatie van artikel 13 naar artikel 5 in verband met de toedeling van de onverdeelde loon- en prijscompensatie middelen (LPO) 2023 BZK aan de omgevingswet.